

TEKNINEN LAUTAKUNTA

1. Tekninen lautakunta ja hallintopalvelut

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan toimialaan kuuluvat vuonna 2025 ruoka- ja puhtauspalvelut, maankäyttö-, kaavoitus ja mittauspalvelut, rakennus- ja kiinteistöpalvelut sekä kunnallistekniset palvelut. Hallintopalvelut sisältävät teknisen toimialan henkilöstöhallinnon, päätöksenteon, kirjaamisen ja arkistoinnin, toimistopalvelut sekä teknisen toimialan henkilöstön rekrytoinnin lukuun ottamatta ruoka- ja puhtauspalveluita.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Talousarviovuonna 2025 panostetaan edelleen henkilöstön hyvinvointiin. Esimiehiä kannustetaan osallistumaan työnantajan järjestämään koulutukseen ja pyritään vahvistamaan henkilökunnan esimiesosaamista. Lisäksi pyritään parantamaan henkilöstön muuta osaamista.

Talousarviovuonna kehitetään edelleen teknisen toimialan talousseurantaa ja talouden läpinäkyvyyttä sekä seurataan investointien toteutumista säännöllisesti teknisessä lautakunnassa.

Lisäksi teknisen toimialan osalta kehitetään digitaalisuutta kaikilla vastuualueilla. Otetaan käyttöön toimintaa kehittäviä järjestelmiä.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (tavoitetaso, lkm tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Työhyvinvointitoiminnan järjestäminen ja tiedottamisen kehittäminen	Tyhy-toiminnan toteutuminen Lapuan kaupungin ohjeen mukaisesti Työpaikkakokousten lkm
Hyvinvoinnin lisääminen	Esimieskoulutukseen osallistuminen Muun koulutuksen järjestäminen	Esimieskoulutukseen osallistuminen Lkm
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Toiminnan toteuttaminen talousarvion mukaisesti	Toteuman seuraaminen Toteutetut toimenpiteet seurannan kehittämiseksi

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Suunnitelmavuosina kehitetään edelleen taloudellisia prosesseja ja hankkeiden kokonaisvaltaista johtamista. Lisäksi panostetaan henkilöstön hyvinvointiin ja koulutukseen sekä henkilöstötutkimuksessa ilmenneiden ongelmien parantamiseen.

2. Maankäyttö-, kaavoitus- ja mittauspalvelut

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Maankäyttö-, kaavoitus- ja mittauspalvelut huolehtii kaupungin maankäytön suunnittelusta. Vastuualue huolehtii alueiden käytön strategiasta, yleiskaavoituksesta, asemakaavoituksesta, raakamaan hankinnasta, tonttien myynnistä sekä mittaus- ja tonttipalveluista.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Talousarviovuonna 2025 panostetaan erityisesti yleiskaavojen laadinnan edistämiseen. Kaupungin maankäytön keskeisenä tavoitteena on taajamarakenteen tiivistäminen ja viihtyisyyden parantaminen kaupungin alueella.

Asemakaavat pyritään laatimaan pääosin kaupungin omistamalle maalle, joten raakamaan hankinta on tärkeä osa maankäytön suunnittelua. Monipuolinen ja runsas tonttitarjonta on kehittyvän kaupungin tärkeimpiä myyntivaltteja. Raakamaan hankintaa jatketaan siten, että maata hankitaan ensisijaisesti niiltä alueilta, joihin ollaan ensi vaiheessa asemakaavoittamassa tontteja. Taloudellisena tavoitteena pyritään siihen, että tonttien myynti sekä kaupungin omistamien maiden muu tuotto on vähintään sillä tasolla, kuin on raakamaan hankintakin.

Mittauspalvelut huolehtii rakennusvalvonnan viranomaismittausten suorittamisesta. Lisäksi Lapuan kaupunki toimii kiinteistörekisterin pitäjäkuntana, joten mittauspalvelut huolehtii kiinteistön muodostamisesta asemakaava-alueilla. Mittauspalvelut huolehtii myös kaavan pohjakartan ja kiinteistörekisterikartan ylläpitämisestä sekä taso- ja korkeusrunkoverkon ylläpidosta. Vastuualueella annetaan osoitteita sekä ylläpidetään kunnan osoiterekisteriä ja osoitekarttaa. Mittauspalvelut laajentaa asemakaavan pohjakartan ja rekisterikartan aluetta vuonna 2025 tulevien yleiskaavojen mukaisille alueille. Lisäksi vuonna 2025 kehitetään paikkatietojärjestelmiä yhteistyössä teknisen toimialan muiden vastuualueiden kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (tavoitetaso, lkm, tms.)
Kasvun varmistaminen	Riittävä raakamaan hankinta ja tonttitarjonta	20 ha, vähintään 70 tonttia varattavissa.
Kasvun varmistaminen	Huolehditaan, että liike- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla	Vähintään 20 liike- /teollisuustonttia myynnistä.
Kasvun varmistaminen	Asemakaavan pohja- ja rekisterikartan laajentaminen	600 ha

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
maanhankinta, ha	6	15,4	30	20	20
maanhankinta 1000 €	94	564	444	500	500
asemakaava (uudet + muutokset) ha	108	7	4	8	15
Tonttien rekisteröinti kpl	62	100	14	20	15
AO-tonttien luovutus	10	10	5	5	5
Muiden tonttien luovutus kpl	7	3	3	5	4
Tonttien myyntitulot 1000€	372	187	252	200	200

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Maakunnallisen kehittämisvyöhykkeen (Seinäjoki-Lapua-Kauhava) vahvistaminen mm. tiehankkeilla on osa lähikuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Kaupungin vetovoimaista kokonaisuutta tehostaa etenkin valtatie 19 kehittäminen liikennetarkoituksiin. Viestinnän ja markkinoinnin sisältöjen kehittäminen nousee entistäkin tärkeämmäksi, mihin liittyen maankäytön paikkatietojen sisältöä ja saatavuutta tullaan edelleen kehittämään. Innovatiivisia ratkaisuja tarvitaan uusien asukkaiden ja yritysten tavoittamiseksi.

3. Kunnallistekniset palvelut**Vesihuoltolaitos****Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus**

Vesihuoltolaitos on erillinen taseyksikkö kaupungin kirjanpidossa ja tuottaa palveluja kaupunginvaltuuston määrittelemien veden ja jäteveden toiminta-alueilla. Vesihuoltolaitos huolehtii puhtaan talousveden jakelusta kiinteistöille ja kiinteistöjen talousjäteveden keräämisestä ja toimittamisesta jätevedenpuhdistamolle. Veden jakeluverkosto, vesisäiliöt ja paineenkorotusasemat pidetään jatkuvassa toimintakunnossa (24/365). Jätevesiverkosto ja jätevesipumppaamot pidetään jatkuvassa toimintakunnossa.

Vesihuoltolaitoksen talousvesi hankitaan Lappavesi Oy:ltä (kaupungin osakkuusyhtiö). Jätevesi toimitetaan Lapuan Jätevesi Oy:lle (kaupungin tytäryhtiö).

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Toimintavarmaa vesihuoltoa kehitetään edelleen verkostojen, paineenkorotusasemien, pumppaamojen ja vesisäiliöiden jatkuvalla kunnossapidolla. Automaation osuutta lisätään ja verkostokarttaa ylläpidetään.

Vesihuoltoa laajennetaan uusille asemakaava-alueille. Haja-asutusalueiden jätevesihuollon laajentamista kyläalueille jatketaan kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion 2024 mukaisesti. Jäteveden toiminta-alueiden muuttamisesta on tehty oikaisuvaatimus hallinto-oikeuteen, joten tältä osin prosessi on kesken.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (esim. tavoitetaso, lkm, tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Veden verkosto pidetään jatkuvasti toimintakunnossa	Veden käyttökatkokset enintään 10 kpl/vuosi, katkoksen pituus enintään 6 h/katkos
Hyvinvoinnin lisääminen	Jäteveden verkosto pidetään toiminnassa ilman tukoksia	Jätevesiputkiston tukoksien avaus enintään 20 kpl/vuosi
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Vuotoveden minimointi veden osalta.	Tavoitteena saada puhtaan veden vuotovesimääräksi alle 7 %/vuosi (ostettu vesi - laskutettu vesi)
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Jätevesiverkostoon tulevien hulevesien minimointi. Jäteveden runkolinjaan tehtävillä savutuksilla paikallistetaan hulevesiverkoston rakentamistarve. Rakennetuilla alueilla tiedotetaan huleveteen liittymättömiä kiinteistöjä.	Tavoitteena saada jäteveden vuotovesimääräksi alle 300.000 m ³ /vuosi (puhdistamolle johdettu jätevesi - laskutettu jätevesi)
Talouden tasapainon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin lisääminen	Verkostoputkien ja pumppujen saneeraus. Putkien ja pumppaamojen saneeraustarpeen kartoitus vuosittain.	Kaksi pumppaamon saneerausta vuosittain.

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Vesijohtoverkosto (km)	268	272	273	271	279
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.659	3.681	3.692	3.705	3.710
Vuotovesi (%)	5,7	2,2	5,9	-	-

Liittymismaksu €/m ³	1.325	1.325	1.325	1.325	1.325
Kulutusmaksu €/m ³	1,36	1,36	1,36	1,43	1,43

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Jätevesiverkosto (km)	300	301	302	304	304
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.763	3.790	3.804	3.810	3.830
Vuotovesi (%)	36,7	33,0	41,2	-	-
Liittymismaksu €/m ³	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350
Kulutusmaksu €/m ³	2,65	2,65	2,65	2,78	2,78

Suunnitelmavuodet 2025-2026

Vesihuollon laajentamista jatketaan kaavoitukseen liittyvien rakentamistarpeiden mukaan sekä jätevesiverkoston laajentamista haja-asutusalueelle kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion mukaan.

Liikenneväylät

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Liikenneväylät muodostuvat kaduista, katuviheralueista, kävely- ja pyöräteistä ja muista kaupungin hallussa olevista liikenneväylistä sekä niihin kuuluvista silloista, valaistuksesta, liikennemerkeistä ja -valoista sekä muista ohjauslaitteista ja erityisrakenteista. Liikenneväylät ylläpidetään liikennöitävinä ympäri vuoden ja vuorokauden (24/365). Talvisaikaan kunnossapidon keskeisin tehtävä on liukkauden torjunta ja lumenauraus.

Kaupunki omistaa ja ylläpitää katuvalaistusta kaduilla, yleisillä teillä (valtion omistamilla teillä) ja yksityisteillä. Valaistus pidetään kytkettynä 18.8.-15.4. välisenä aikana. Yöllä valaistusta rajoitetaan ydinkeskustan muuntopiiriä lukuun ottamatta. Valaistuksen huolto hankitaan ulkoisena palveluna.

Katuvalaistuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa korostuu liikenneturvallisuuden lisääminen. Alueena on kaupunkitaajama ja kyläalueet kattavasti.

Yksityistiet muodostavat yksityisten tiekuntien ja tienhoitokuntien erikseen ylläpitämän yleistä tieverkkoa täydentävän itsenäisen tieverkoston. Yksityisteiden ylläpitoa avustetaan kaupungin varoin.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Katujen, kävely- ja pyöräteiden sekä muiden kaupungin hoidossa olevien teiden fyysistä rakennetta parannetaan siten, että ne vastaavat liikenteen tarpeita. Tieverkkoa kehitetään liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Yksityisteiden rakenteita parannetaan investointiohjelman puitteissa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (esim. tavoitetaso, lkm tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Liukkauden torjunta ja lumen auraus: pääväylät pidetään liikennöitävässä kunnossa klo 7.00 ja muut väylät klo 12.00 mennessä.	Poikkeamat max. 5 kpl/ talvikunnossapitokausi
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Hulevesiverkoston rakentaminen huomioiden jätevesiverkoston kytketyt hulevedet. Olemassa olevien alueiden hulevesiverkoston rakentaminen asemakaava-alueella	400m/vuosi
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Väylien rakentamisessa uusiokäytetään siihen soveltuvia materiaaleja	10 %/vuosi
Hyvinvoinnin lisääminen	Turvallinen tulevaisuus, väyläverkostojen yhtenäistäminen	500 m jkpp / vuosi

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Liikennealueet (m ²)	911.500 *)	922.200	927.100	930.000	931.000
Kävely- ja pyörätiet (m)	43.600	44.550	44.850	46.000	46.000
Avustettavat yksityistiet (km)	388	392	391	390	390
Katuvalokeskukset (kpl)	118	118	118	119	102
Katuvalopisteet	5.092	5.508	5.567	5.600	5.500

*) Kaupungin hoitamat liikennealueet (kadut ja kävely-/pyörätiet) m²-määrä on tarkistettu 31.12.2021.

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Liikenneväylien rakentamista jatketaan kaavoitukseen liittyvien rakentamistarpeiden ja investointiohjelman mukaan.

Viheraluepalvelut

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Viheralueet, leikkipuistot, katuviheralueet, leikkipaikat, kaupungin omistamat vesistöalueet sekä eräät erityisalueet suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään viheraluepalveluiden toimesta. Puistojen ja kiinteistöjen leikkipaikat ja liikuntapaikat rakennetaan ja hoidetaan EU- lainsäädännön asettaman standardin mukaisesti, noudattaen siinä tarkoin määriteltyjä turvallisuusnormeja.

Erityisalueet, kuten veneiden vuokrapaikat, uimarannat, jokirantalaiturit, matonpesupaikka ja puutarhapalstat hoidetaan kullekin kohteelle annettujen säädösten, kunnossapitoluokituksen tai kohteen ominaistarpeen mukaan.

Jokilaakson matkailupuutarha on erityiskohde, joka on merkittävä osa kaupungin palvelurakennetta sekä yksi kaupungin matkailun vetovoimaisuustekijä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Alueiden rakentamisen myötä viheralueiden hoidettavana olevat alueet ovat lisääntyneet. Niiden hoito on aiheuttanut tarvetta henkilöstön ja konekannan lisäämiseen, jotta hoidon taso saataisiin pidettyä kunnossapitoluokituksen mukaisella tasolla. Urakointia alueiden hoidossa lisätään tarjonnan puitteissa. Uusien asuntoalueiden viheralueita pyritään rakentamaan sellaiseen tasoon, että niiden houkuttavuus asuntorakentamiseen lisääntyisi. Investointeja kohdistetaan pääasiassa vanhojen pihojen ja viheralueiden peruskunnostuksiin. Viheralueiden hoito tapahtuu teknisessä lautakunnassa vuosittain vahvistettavan kunnossapitoluokituksen mukaan. Kunnossapitoluokitus ja määräaikaisen henkilöstön palkkaaminen suunnitellaan vastaamaan vuoden 2025 talousarviota.

Jokilaakson matkailullista imagoa pyritään edelleen kohottamaan. Vuonna 2024 saavutetun Green Flag -tunnustuksen ehtoja pyritään ylläpitämään.

Kunnossapitoluokitukseen liittyvän kaupunkiniittyohjelman suunnittelua jatketaan ja pitkäjänteinen suunnitelma kaupunkiniittyjen perustamisesta toteutetaan mahdollisuuksien mukaan osallistamisen menetelmillä. Kaupunkiniittyohjelman avulla pyritään vastaamaan taloudellisiin haasteisiin sekä edistämään luonnonmonimuotoisuuden haasteita ja kestäväää kehitystä. Intensiivisemmän hoidon painopiste säilytetään kaupungin keskustan viheralueiden, leikki- ja toiminnallisten puistojen ja kiinteistöjen leikki- ja piha-alueiden hoidossa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (tavoitetaso, lkm, tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Viheralueiden hyvän hoidon tason ylläpitäminen. Ylläpito hoitoluokituksen	€/m ²

	mukaisella tasolla ja alueiden peruskunnostuksilla	
Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Kaupungin ja käyttäjien osallistaminen alueiden suunnitteluun ja hoitoon. Osallistumistilaisuuksien järjestäminen Kaupunkiniittyohjelman 2023-2030 suunnittelu / osallistaminen teknisen lautakunnan erillisen päätöksen mukaisesti.	1 kpl / vuosi Valmiusaste 30%

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Rakennetut puistot (R1, R2, R3) kunnossapitoluokituksen mukaisessa kunnossa, ha (kpl)	63 (120)	65 (120)	62	53	53
Muut yleiset alueet ha	30	39	53	54	54
Rakennetut katuviheralueet ha (R1, R2, R3)	59	59	47	33	33
Piha-alueet ha (R1, R2, R3)	36	36	29	29	29
Puistometsät ha	70	69	119	119	119
Kiinteistöjen leikkipaikat kpl	34	35	34	34	33
Puisto- ja uimarantaleikkipaikat Kuntoilupaikat	38	38	37	38	40
Jokilaakson matkailupuutarha ja kouluympäristö ha	2	2	2	2	2
Rantalaiturit	15	15	13	11	11
Näkö- ja lintutornit	3	3	3	3	3
Puutarhapalstat	5	5	8	8	8
Uimarannat	3	3	3	3	3
Skeittipaikka ha	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Liikennepuisto ha	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Uusien puistojen rakentamista tehdään harkiten ja keskitytään vanhojen puistojen kunnostukseen. Kunnostamisella pyritään yksinkertaistamaan alueiden hoitoa ja valaistuksen uudistamisella saamaan aikaan energian säästöä.

Ulkoliikuntapaikat**Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus**

Ulkoliikuntapaikat vastaavat ulkoliikuntapaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta. Ulkoliikuntapaikat tekevät yhteistyötä teknisen toimialan sisällä uusien liikunta-alueiden rakentamisessa. Ulkoliikuntapaikat ylläpitää ympärivuotisesti ulkoliikuntapaikkoja, mm. ulkokentät, ladut, kuntoradat ja jäähalli.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Ulkoliikuntapaikkojen investoinneissa huomioidaan investoinneista aiheutuvat vuosittaiset ylläpitokustannukset ja varaudutaan niihin talousarvion laadinnassa. Ulkoliikuntapaikat tekevät yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa ja toteuttavat rakennushankkeita teknisen lautakunnan päätösten mukaisesti määrärahojen puitteissa. Ulkoliikuntapaikkojen osalta selvitetään asukkaiden tyytyväisyyttä tarjottuihin palveluihin.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (tavoitetaso, lkm, tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Turvalliset ja monipuoliset liikuntapaikat sekä tyytyväiset palvelujen käyttäjät.	Poikkeamat maks 10 kpl / kunnossapitokausi

Tunnusluvut

	TA25
Kuntoradat kpl	5
Hiihtoladut km Yleiset / koulut	33,5 / 11,2
Jääalueet kpl	10
Ulkoilureitit km kesä / talvi	28 / 7
Jalkapallokentät kpl	4

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Ulkoliikuntapaikkojen toimintaa kehitetään edelleen suunnitelmavuosien aikana. Ulkoliikuntapaikkojen tavoitteena on tyytyväiset asiakkaat.

4. Rakennus- ja kiinteistöpalvelut

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Rakennus- ja kiinteistöpalvelut vastaa Lapuan kaupungille rakennettavien uudisrakennusten rakennuttamisesta ja olemassa olevien rakennusten peruskorjauksesta. Lisäksi rakennus- ja kiinteistöpalvelut vastaa rakennus- ja kiinteistöpalveluiden hallinnassa olevien rakennusten kiinteistöhuollosta, kunnossapidosta ja niihin liittyvien palveluverkostojen johtamisesta, teknisestä toimivuudesta ja turvallisuudesta sekä vuosikorjauksista ja sisäisestä vuokraamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Uimahallin suunnittelu valmistuu, uimahallin rakentamiseen valitaan urakoitsijat ja rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana. Lisäksi peruskorjauksiin osoitetut investointimäärärahat käytetään tehokkaasti. Laskennallinen korjausvelan määrä vähenee tai pysyy ennallaan, mikä edellyttää riittävää investointimäärärahaa.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen kunnossapito tapahtuu tehtyjen vuokrasopimusten ja vastuunrajataulukoiden mukaisesti.

Kiinteistöjen energiataloudelliseen käyttöön kiinnitetään huomiota ja kiinteistöjen reaaliaikaista seurantaan tehostetaan. Kiinteistöjen hoitoa ohjataan ja seurataan sähköisen huolto-ohjelman avulla. Vuoden 2025 päivitetään sisäiset vuokrasopimukset ja kiinteistöjen pelastussuunnitelmat. Sisäilmatyöryhmä toimii aktiivisesti.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (esim. tavoitetaso, lkm, tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Terveet ja monipuoliset kasvu- ja oppimisympäristöt sekä kiinteistöpalvelut	Investointiohjelman mukaisten investointien ja peruskorjausten toteutus 100 %.
Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Kiinteistöhuoltoon liittyvien palvelupyyntöjen nopea hoitaminen	Granlund Managerin kautta tullessiin palvelupyyntöihin vastataan kuukauden kuluessa.
Hyvinvoinnin lisääminen	Aktiivinen sisäilmatyöryhmän toiminta ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Sisäilmatyöryhmä kokoontuu vähintään 2 kertaa vuodessa. Säännölliset palaverit hyvinvointialueen kanssa kuukausittain.
Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Kunnan omistamille kiinteistöille päivitetään sisäiset vuokrasopimukset ja pelastussuunnitelmat	Kunnan omistamille kiinteistöille on laadittu uudet sisäiset vuokrasopimuksen ja pelastussuunnitelmat 100 %

Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Turvallisuuden ja energiansäästön lisääminen	Investoinnit energiansäästöön ja turvallisuuteen €/vuosi. Vuosittainen tehtyjen energiansäästötoimenpiteiden vaikutusten seuraaminen kWh/vuosi.
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Energiansäästöohjelman toteuttaminen. Kiinteistökannan vähentäminen	Purettujen rakennusten johdosta saadut säästöt €/vuosi.

Tunnusluvut

	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Kiinteistöjen käyttökustannukset yhteensä €/m ² /kk	2,95	2,95	2,95	3,1	3,1
Talonrakentamisen investoinnit milj. €	1,7	3,4	1,2	1,615 (+lisämr → 2,883)	inv.ohjelman mukaisesti
Saavutettu energiansäästö edellisen vuoden loppuun mennessä kWh/v ja kWh vuodesta 2014 lähtien					tarkentuu

Suunnitelmavuodet 2026-2027

- Tarveselvitystä ja hankesuunnittelua tehdään palvelun tuottajan tarpeisiin.
- Kiinteistöille laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelmia, rakennusten korjauksista tehdään korjaussuunnitelmia.
- Henkilökunnan osaamisesta huolehditaan osallistumalla tarvittaviin koulutuksiin.

5. Ruoka- ja puhtauspalvelut

Palvelukuvaus / Toiminta-ajatus

Ruokapalvelut vastaavat kaupungin yksiköiden, koulu ja varhaiskasvatus, ruokapalveluista. Ruokapalvelut tuottavat ateriapalveluja asiakaslähtöisesti, ravitsemussuositusten mukaisesti, lainsäädännön määräyksiä noudattaen, seuraten tuotantotavan suunnittelussa ja toteutuksessa alan kehitystä. Ravitsemuskasvatus on merkittävä osa toimintaa. Ruokapalveluja tuotetaan keskuskeittiöllä Ritavuorella, yläkoulun ja Kissanpellon päiväkodin keittiöissä, sekä Hellanmaan, Tiistenjoen ja Kauhajärven koulujen keittiöissä. Ruokapalveluja tarjoavia jakelu- ja palvelukeittiöitä on useita. Puhtauspalvelut vastaavat kaupungin omien toimintojen käytössä olevien yksiköiden puhtaanapalveluista nykyaikaisin menetelmin ja välinein. Palvelua tuotetaan noin 40 kiinteistössä, pinta-alaa runsas 50 000 m².

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuonna 2025 (Toiminnan painopistealue)

Palvelujen tuottaminen riittävän monipuolisina ja kattavina, taloudellisista ja henkilöstön saatavuuteen liittyvistä haasteista huolimatta. Ruokapalveluissa pääpaino on ruoan ravitsemuslaadun ja ruokaturvallisuuden säilyttämisessä. Puhtauspalveluissa tason säilyttäminen sillä tasolla, että tilat ovat käyttäjille terveelliset ja turvalliset toimia.

Työmenetelmien, aineiden ja välineiden valinnassa huomioidaan kestävän kehityksen tavoitteet sekä taloudellisuus. Tavoitteena edelleen ruokahävikin vähentäminen, osallistutaan Nahistuneet Naatit -hankkeen toimenpiteisiin. Kehitetään toimia syntyneen hävikin jakeluun, mukana Varmistetaan ruoka-apu Pohjanmaalla -hankkeessa.

Kone- ja laitekantaa uudistetaan vastaamaan nykyistä materiaali- ja tilatarvetta ja tuotantotapaa sekä helpottamaan työn kuormittavuutta Saneerauksiin liittyen pyritään parantamaan toimitilojen toimivuutta ja puutteita sekä sijaintiin liittyviä ongelmia mahdollisuuksien mukaan.

Toimintaprosessien jatkuva kehittäminen. Puhtauspalveluiden tuottamisesta laaditaan kiinteistöjen käyttäjien kanssa palvelusopimukset.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide/mittari (esim. tavoitetaso, lkm, tms.)
Hyvinvoinnin lisääminen	Hyvinvointi, työiihtyvyys Arvostava, asiakaslähtöinen palvelutuotanto	Yhteisöllisyyden lisääminen, koulutus, työpaikkakäynnit, kehityskeskustelut, toimialojen väliset yhteistyöpalaverit
Hyvinvointi, talouden tasapainon ylläpitäminen	Kestävän kehityksen tavoitteiden huomioiminen Oikein mitoitettu tuotanto ja toiminta, joka vastaa asiakkaiden tarpeisiin	Ohjaus ja opastus, koulutus – hävikin määrä, kierrätys Annoshinta / asiakas Suoritemäärä / yksikkö Siivousteho / neliö
Hyvinvoinnin lisääminen	Laadukkaat, asiakaslähtöisesti tuotetut palvelut Ruokaturvalliset tuotantotilat ja ruokaturvallinen tuotanto, ravitsemuslaatu	Asiakastyytyväisyyskyselyt / laatukierrokset (eSiivous - ohjelman hyödyntäminen) Oivatarkastukset
Hyvinvoinnin lisääminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen	Kunnan omistamille kiinteistöille laaditaan palvelusopimukset puhtauspalveluiden tuottamisesta	Kunnan omistamille kiinteistöille on laadittu palvelusopimukset puhtauspalveluiden tuottamisesta 100 %

Tunnusluvut

Suoritteet / kohde	TP21	TP22	TP23	TA24	TA25
Kissankellon päiväkoti	46 432	49 048	45 227	50 000	45 000
Liuhtarin keskuskeittiö, Ritavuori	351 939	358 361	367 327	410 000	400 000
Muut koulujen keittiöt	128 730	126 144	130 078	130 000	125 000
Puhtaana pidettävä pinta-ala m ²	65 072	61 300	61 300	55 000	52 000
Siivottavia kiinteistöjä	48	41	41	40	38

Suunnitelmavuodet 2026-2027

Laadukkaiden ja suositusten mukaisten palvelujen tarjoaminen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti, resurssien puitteissa. Palvelutuotantoa laajennetaan / supistetaan palvelun tilaajan tarpeiden mukaisesti.